

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON 10
KANTONALNI SUD U LIVNU

Broj: 68 0 V 026794 22 Gž 2
Livno, 30.11.2022. godine

Kantonalni sud u Livnu, u vijeću sastavljenom od sudaca Nedima Begić kao predsjednika vijeća, Ozrenke Vidačak i Željka Bosnić kao članova vijeća, u izvanparničnom postupku predlagatelja A. Č. iz K., zastupan po punomoćniku A. Č., srodniku, iz B. G., Tomislavgrad, i I. Č., K. Č. i M. P., pravni slijednici J. Č. iz K., zastupani po Jozi Čurić, odvjetniku iz Livna, i protivnika predlagatelja Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka, Operativno područje Mostar, radi određivanja naknade za nepotpuno izvlaštenje nekretnine, odlučujući o žalbama predlagatelja protiv rješenja Općinskog suda u Livnu, broj 68 0 V 026794 21 V 3 od 8.2.2022. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 30.11.2022. godine donio je slijedeće

RJEŠENJE

Žalbe predlagatelja se odbijaju i prvostupanjsko rješenje potvrđuje.

Obrazloženje

Prvostupanjskim rješenjem određuje se naknada za izvlaštenje nekretnine – utvrđivanje prava služnosti nekretnine označene kao k.č. 875 zv. „Dolac“, oranica 6. klase, upisana u PL 159, površine 769 m², k.o. Tomislavgrad, kojoj po zemljišno knjižnom operatu odgovara dijelu k.č. 677 oranica zv. „Dolac“, površine 769 m², upisana u zk. ul. 1628 k.o. Tomislavgrad, radi izgradnje dalekovoda 110 kV Tomislavgrad – Livno, te se obvezuje protivnik predlagatelja Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka da isplati predlagatelju A. Č. novčani iznos za izvlašteno zemljište od 3.076,00 KM i zbog nekorištenja nekretnine pretrpljenu izgubljenu dobit u iznosu od 263,34 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana donošenja ovoga rješenja pa do isplate, te na ime troškova postupka isplatiti iznos od 250,00 KM, sve u roku od 15 dana.

Istim rješenjem predlagatelj A. Č. je odbijen sa zahtjevom za naknadu za nepotpuno izvlaštenu nekretninu preko dosuđenog iznosa, te je u cijelosti odbijen zahtjev za naknadu za nepotpuno izvlaštenu nekretninu predlagatelja I. Č., K. Č. i M. P., pravnih slijednika J. Č., kao neosnovan.

Protiv navedenog rješenja pravovremeno su izjavili žalbu predlagatelji. Predlagatelj A. Č. žalbom pobija rješenje iz svih žalbenih razloga navedenih u članku 208. ZPP-a

predlažući da se žalba uvaži, pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku.

Predlagatelji, I. Č., K. Č. i M. P., žalbom pobijaju rješenje iz svih žalbenih razloga navedenih u članku 208. ZPP-a predlažući da se žalba uvaži, pobijano rješenje ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovni postupak i odluku.

Protivnik predlagatelja je podnio odgovor na žalbe predlagatelja.

Ispitujući pobijano rješenje u granicama žalbenih razloga i u granicama članka 221. ZPP-a sud je odlučio kao u izreci rješenja iz slijedećih razloga.

Žalbe predlagatelja su neutemeljene.

Nesporna je činjenica da je pravomoćnim rješenjem Službe za geodetske poslove, imovinsko – pravne poslove i katastar nekretnina, općine Tomislavgrad broj 05/2-31-3-55-24/10 od 20.5.2011. godine usvojen prijedlog Elektroprijenos BiH a.d. Banja Luka, Operativno područje Mostar za nepotpuno izvlaštenje nekretnina – utvrđivanje prava služnosti, te se za potrebe društva, radi izgradnje dalekovoda 110 kV Tomislavgrad – Livno, ustanovljava pravo služnosti na dijelu zemljišta označenom kao k.č. 875 zv. „Dolac“ oranica 6 klase, upisana u PL 159 površine 769 m² u k.o. Tomislavgrad kao posjed I. Č. iz K. sa 1/2 i J. Č. sa 1/2, kojoj po zemljišno knjižnom operatu odgovara dio k.o. 677 oranica zv. „Dolac“ upisana u zk. ul. 1628, površine 769 m² u k.o. Tomislavgrad kao suvlasništvo M. Č. iz K. sa 1/5 dijela i J. Č. iz K. sa 1/5 dijela i drugih suvlasnika navedenih u zk. izvatku. Stvarni vlasnik i posjednik predmetne nekretnine je A. Č. iz K..

Dakle, naprijed navedenim pravomoćnim rješenjem od 20.5.2011. godine je utvrđeno da je stvarni vlasnik i posjednik predmetne nekretnine identične kao k.č. 875 zv. „Dolac“, oranica 6 klase, upisana u PL 159, površine 769 m², k.o. Tomislavgrad, koja se nepotpuno izvlašćuje, predlagatelj A. Č., a predmetna nekretnina se nepotpuno izvlašćuje radi ustanovljenja prava služnosti, preko iste prelaze vodovi dalekovoda u površini od 769 m², pa se pravo služnosti ustanovljava u svrhu postavljanja vodova i pristupa istim radi održavanja, navedenim rješenjem nije određeno da se nepotpuno izvlašćuje predmetna nekretnina i za izgradnju stupnog mjesta.

Među strankama nije postignut sporazum o naknadi za nepotpuno izvlaštenu nekretninu na kojoj je ustanovljena služnost, pa je postupak u ovoj izvanparničnoj stvari pokrenut po službenoj dužnosti.

Predlagatelj A. Č. traži da mu protivnik predlagatelja isplati naknadu za izvlaštenu nekretninu zbog umanjene vrijednosti i da mu naknadi štetu, kao i izgubljenu dobit, pa za nepotpuno izvlaštenu nekretninu traži naknadu u iznosu od 37,00 KM/m², što ukupno iznosi 28.453,00 KM, jer se radi o gradskom građevinskom zemljištu.

Predlagatelji I. Č., K. Č. i M. P. navode da je navedeno pravomoćno rješenje Općine Tomislavgrad od 20.5.2011. godine ništavno, te je nejasno temeljem čega je Općina Tomislavgrad utvrdila da je A. Č. isključivi vlasnik i posjednik predmetne nekretnine, pa traže da im se odredi naknada za nepotpuno izvlaštenje navedene nekretnine jer su suvlasnici iste.

Odredbom članka 46. stavak 2. Zakona o izvlaštenju propisano je da je tržišna vrijednost izražena u cijeni na području gdje se vrši izvlaštenje, a koja se za određenu nekretninu može postići na tržištu i koja ovisi o odnosu ponude i potražnje u vrijeme njezina utvrđivanja. Člankom 53. stavak 1. istog zakona propisano je da se naknada za izvlašteno poljoprivredno, građevno i gradsko građevno zemljište određuje u novcu prema tržišnoj cijeni takvog zemljišta, a člankom 56. istog zakona određeno je da se u slučaju ustanovljenja služnosti naknada određuje u iznosu za koji je uslijed ustanovljene služnosti umanjena tržišna vrijednost nekretnine, kao i za nastalu štetu.

Tržišna cijena poljoprivrednog i građevinskog zemljišta utvrđuje se na osnovu podataka o prometnoj vrijednosti nekretnina koje daje općinski organ uprave i podataka o iznosima iz postignutih sporazuma o određivanju pravične naknade za ekspropirane nekretnine u toj općini. Sud je kod određivanja naknade za izvlaštenu nekretninu sukladno odredbi članka 64. stavak 2. istog zakona dužan uzeti u obzir visinu naknade utvrđenu prilikom sporazumnog utvrđivanja naknade pred nadležnim općinskim tijelom, ako je većina stranaka zaključila takav sporazum na određenom području.

U konkretnom slučaju radi se o poljoprivrednom zemljištu, oranici 6. klase, zv. „Dolac“, kako je to navedeno i u rješenju Općine Tomislavgrad od 20.5.2011. godine, a kod određivanja naknade za izvlašteno zemljište odlučna je činjenica kakvo je to zemljište bilo u vrijeme izvlaštenja - poljoprivredno ili građevinsko, a ne za kakve se potrebe to zemljište izvlašćuje. Predmetno zemljište je i ranijem vlasniku služilo kao poljoprivredno, a ne kao građevinsko.

Iz provedenih dokaz tj. pravomoćnog rješenja Općinskog suda u Livnu broj 68 0 V 026777 13 V od 16.4.2014. godine proizlazi da cijena zemljišta, iste klase i kulture kao što je predmetno zemljište i koje je izvlašteno u istu svrhu kao i predmetno zemljište, iznosi 3,50 KM/m², taj iznos je odredio sud pozivajući se na rješenje ovog suda br. 68 0 V 006404 13 GŽ od 21.1.2014. godine kojim je određena naknada od 3,50 KM/m² za izuzeto zemljište u neposrednoj blizini predmetnog poljoprivrednog zemljišta, iste klase i kulture kao što je i predmetno zemljište i koje je izvlašteno u istu svrhu, te i iz Sudske nagodbe sklopljene pred Općinskom sudom u Livnu broj 68 0 V 026771 13 V od 20.5.2019. godine, iz Sudske nagodbe sklopljene pred Općinskom sudom u Livnu broj 68 0 V 007734 08 V od 11.3.2013. godine, iz Sporazuma o vansudskoj nagodbi broj 08-4702/14 od 20.10.2014. godine, proizlazi kao nesporna činjenica da cijena zemljišta, iste klase i kulture kao što je predmetno zemljište i koje je izvlašteno u istu svrhu kao i predmetno zemljište, iznosi 3,50 KM/ m².

Iz nalaza i mišljenja vještaka poljoprivredne struke M. B., čiji nalaz je sud u cijelosti prihvatio kao stručan i dan sukladno pravilima struke, te je vještaka i saslušao, proizlazi da je predmetno poljoprivredno zemljište preko kojeg prolaze vodovi dalekovoda zapušteno, zaraslo travom koja se kosi, a na istoj se mogu uzgajati uobičajene kulture strne žitarice (pšenica, ječam, zob, raž i sl.) i krumpir. Ukupna prosječna godišnja izgubljena dobit uslijed nekorištenja dijela predmetnog poljoprivrednog zemljišta iznosi 23,94 KM.

Cijena za izvlašteno predmetno zemljište u Općini Tomislavgrad, oranica 6. klase iznosi 8,00 KM/m².

Budući da se u konkretnom slučaju radi o nepotpunom izvlaštenju predmetne nekretnine, ustanovljenje prava služnosti na ukupnoj površini od 769 m², a vršenjem faktičkog izvlaštenja dijela predmetne nekretnine nije došlo do umanjenja ukupne tržišne vrijednosti nekretnine jer je ona i dalje u vlasništvu predlagatelja A. Č. sa ograničenjem u pravu služnosti, koje je konstatirano na strani korisnika, stoga je, a imajući u vidu visinu naknade utvrđene u naprijed navedenim pravomoćnim sudskim rješenjima i zaključenim nagodbama, kao i nalaz i mišljenje vještaka poljoprivredne struke, prvostupanjski sud pravilno odredio naknadu za izuzeto predmetno zemljište od 796 m² u iznosu od 4,00 KM/m², što ukupno iznosi 3.076,00 KM, te je pravilno odredio naknadu zbog nekorištenja predmetne nekretnine, računajući od dana donošenja naprijed navedenog pravomoćnog rješenja Općine Tomislavgrad od 20.5.2011. godine, pa do zaključenja rasprave dana 22.12.2021. godine, u ukupnom iznosu od 263,34 KM.

Prvostupanjski sud nije odredio naknadu za stupno mjesto jer iz navedenog rješenja Općine Tomislavgrad od 20.5.2011. godine proizlazi da nije određeno da se nepotpuno izvlašćuje predmetna nekretnina i za izgradnju stupnog mjesta.

Nesporna je činjenica da je općinska služba za upravu raspravila pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini, sukladno čl. 27. st. 3. Zakona o izvlaštenju i pravomoćnim rješenjem, naprijed navedenim, od 20.05.2011. godine utvrdila da je stvarni vlasnik i posjednik predmetne nekretnine predlagatelj A. Č. iz K. i sa istim je vođen upravni postupak radi određivanja naknade za nepotpuno izvlaštenje – ustanovljenje prava služnosti na predmetnoj nekretnini, stoga je prvostupanjski sud pravilno odlučio kada je odbio zahtjev predlagatelja I. Č., K. Č. i M. P. za određivanje naknade, kao neosnovan, jer isti nisu vlasnici i posjednici predmetne nekretnine označene kao k.č. 875 zv. „Dolac“, površine 769 m², upisana u PL 159 k.o. Tomislavgrad, pravilno je primijenio materijalno pravo, a nije napravio niti jednu povredu pravila postupka.

S obzirom na ovako utvrđeno činjenično stanje, prvostupanjski sud je pravilno odlučio kada je utvrdio predlagatelju A. Č. naknadu za nepotpuno izvlaštenu predmetnu nekretninu na kojoj je utvrđeno pravo služnosti u svrhu izgradnje dalekovoda, u ukupnom iznosu od 3.076,00 KM, a zbog nekorištenja nekretnine naknadu u ukupnom iznosu od 263,34 KM i za to je dao valjane razloge koje u cijelosti prihvaća i ovaj sud drugog stupnja, pravilno je primijenio materijalno pravo, a nije napravio niti jednu povredu pravila postupka.

Na dosuđene iznose naknade predlagatelju A. Č. pripada i zakonska zatezna kamata, temeljem članka 70. stavak 1. navedenog Zakona koje teku od dana donošenja odluke o određivanju naknade, u konkretnom slučaju od dana donošenja prvostupanjskog rješenja tj. od 8.2.2022. godine, pa do isplate, a kako je istu pravilno i dosudio prvostupanjski sud.

O troškovima postupka prvostupanjski sud je pravilno odlučio temeljem članka 66. stavak 2. navedenog Zakona, troškove je pravilno odmjerio i dosudio, te odluku o troškovima postupka obrazložio.

Radi iznijetog, a na temelju članka 235. točka 2. ZPP-a odlučeno je kao u izreci rješenja.

*Predsjednik vijeća:
Nedim Begić*